

izhaja vsaki terek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Kopiji

dopisov se ne vračajo.

GORICA

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2.50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostopne peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Ljudsko štetje — narodna bitka.

V nedeljo sta imela odbora „Slov. kat. delavskega društva“ in „Slov. podpornega društva“ skupno sejo, v kateri sta se posvetovala glede priprav za ljudsko štetje. Sprejela so se nekatera splošna načela in sklenilo sklicati v najkrajšem času pomnožen odbor na posvetovanje, ker se jim je zdelo ljudsko štetje največje važnosti sedanjega časa.

Slovenecem treba računati z odredbo notranjega ministerstva z dne 20. avg., ki se glasi približno tako le:

Ljudsko štetje se bo vršilo tudi letos v smislu izjave, katero je podala osrednja statistična komisija, **po občevalnem jeziku**. — Vsled tega se bode prizadevalo po stari navadi tudi zana-prej določiti aktualne podatke o sestavi prebivalstva in okolišju, v katerem je kak jezik merodajen. Zahtevalo se je, naj bi se postavilo v vprašalne pole **mesto občevalnega jezika narodnost**; s tem pa bi zašlo popisovanje na neko okolnost, ki se že po svoji naravi ne da kontrolirati in katero dostikrat določa pokolenje, sorodstvo in druge okoliščine, ki niti v znanosti niso natančno določene. Narodnost torej ni primeren temelj za statistično popisovanje in določanje konkretnih dejstev. **Zahtevalo se je tudi ljudsko štetje na podlagi materinščine**. — Ako smatramo za materinščino tisti jezik, v katerem je bil kedo navajen v mladih letih misliti in se izražati, potem moramo pomisliti, da spodrine pogosto v drugačnih življenjskih razmerah materinščino drugi jezik. Prvi izgubi svojo aktualno važnost. Materinščino določajo pogosto tudi čisto slučajne okoliščine, in potem ji manjka pomen kriterija o pripadanju h kaki narodnosti. Ljudsko štetje pa mora računati samo z obstoječimi aktualnimi razmerami in se morajo iste kolikor možno natančno določiti. S tem predmetom se je tudi že državni zbor temeljito ukvarjal. Dne 23. julija se je sklenila resolucija, v kateri se pozivlje vlada, naj bi določila v ljudskem štetju poleg materinščine tudi narodnost. O tej resoluciji se je znova povprašalo za strokovno mnenje pri osrednji statistični komisiji in ta je po natančnem premo-

trivanju položaja stavila predlog, naj ostane pri dosedanjem štetju po občevalnem jeziku. Ne glede zgoraj izraženih pomislov proti statističnemu popisovanju po narodnosti bi štetje po dveh jezikih obteževalo tehnično obdelovanje materijala za ljudsko štetje. Medtem ko odgovarja vprašanje po občevalnem jeziku v splošnem samo ob sebi jezikovnim potrebam posameznika, bi različno popisovanje pri eni in isti osebi kalilo pravo sodbo o dejanskih razmerah in bi ne doseglo pozitivnih, statistično uporabnih podatkov.

Ta odredba notranjega ministerstva se bo pri letošnjem popisovanju izvrševala in Slovenci moramo s tem računati. Za nas je to popisovanje velika važnost, ker se bo ž njim potom občevalnega jezika določila naša **gospodarska moč**. Vlada ni hotela sprejeti v popisovalne pole rubrike: **Narodnost ali materinščina**, ker se boji Slovanov, katerih število v Avstriji silno narašča. Ker je mnogo slovanskega ljudstva vsled predprav, ki jih že tisočletja uživajo Nemci in Italijani, še v odvisnosti, upajo ti, da se bo dal pri letošnjem štetju ohraniti še status quo. To se jim morda vsaj deloma posreči, a dolgo to ne bo trajalo. „Piccolo“ z dne 29. t. m. že napoveduje, da bodo Lahi vse svoje uslužbenice vpisali za Lahe.

Bodimo na straži! Imejmo pred očmi, da je ljudsko štetje po občevalnem jeziku narodna bitka prve vrste! Občevalni jezik je tisti, ki ga govorimo v svoji obitelji se svojimi domačimi ljudmi in ne tisti, ki ga s težavo lomimo pri delodajalcu, podvzetniku, gospodarju itd. Le-ti nimajo pravice vrivati nam tuj jezik kot občevalni. Pripravimo se, dobro vedoč, da se dajo v Avstriji pravice pridobivati le z vojsko.

Ceste — v deželnem zboru.

Umevno je, da so dobre in ugodne ceste velike važnosti za pospeševanje in razvoj kmetijstva, obrti in trgovstva. Kjer ni cestnih zvez, tam zaostaja kmetijstvo, posestnik skrbi le za to, da pri-

delo toliko, kolikor rabi za hišo in družino, večji pridelek mu ne koristi nič. Samo ob sebi je umljivo, da se v takih krajih ne more razvijati trgovina in obrt. Deželni zbor je to resno v poštev jemal v zadnjem zasedanju, zato je pa storil v tem oziru toliko, kakor še nikdar poprej.

O posameznih cestah in cestnih zvezah smo vže poročali v našem listu, a da dobijo naši čitatelji natančen pregled, kaj se je storilo v tem oziru, podajamo jim po „Samoupravi“ sledeče poročilo:

Posebno pozornost je deželni zbor posvečal zgradbi dobrih in ugodnih cestnih prometnih zvez in je bil pri tem trdno prepričan, da pospešuje na ta način kar najbolje tudi razvoj kmetijstva in trgovine.

Tako je pospešil pri vladi prizidavo mosta čez Sočo pri Zagraju. Kako umesten je bil ta zborov sklep, ve vsakdo, ki se spominja, da je bil most pri Zagraju v stalni nevarnosti, da ga Sočini valovi odnesejo, kar se je letos tudi zgodilo. Promet na državni cesti, ki pelje čez ta most, je bil nakrat prekinjen in dva dela Furlanije sta bila takorekoč drug od drugega odtrgana.

Da bi se to ne moglo več dogoditi, je deželni zastop nujnim potom pozval c. kr. vlado, naj brez odloga zgradi namesto lesenega železnega most na kamenitih stebrih.

Tesno spojena z zgradbo tega mosta je asanacija dela zagrajskega trga. Pot, ki vodi do mosta, ima namreč tako nagel ovinek, da preti vedno nevarnost, da bi vozovi, ki se srečujejo, trčili drug ob drugega. Vsled tega hoče občina zagrajska porušiti nekatera tam ležeča poslopja in napraviti novo dovozno cesto, da odstrani na ta način vsako nevarnost. To je treba vsekakor odobravati, in deželni zbor je sklenil priskočiti občini na pomoč s tem, da ji je dovolil deželni prispevek 8300 K.

Drug star most čez Sočo na leseni podlagi je tudi most med Gradiščem in Zdravščino. Vlada se je že leta 1905 opozorila na nevarnost, da se ta most poruši, ker je zelo šibek. Ako se to zgodi, je mesto Gradiška popolnoma odtrgano od svoje železniške postaje. Deželni zbor je že pred leti pozval

vlado, naj da izdelati načrte za zgradbo železnega, peščem in vozovom namenjenega mosta namesto sedaj obstoječega mostu, ki služi le peščem in se nahaja ob plimah v skrajni nevarnosti. Za tak most je podelila bila dežela 25.000 kron.

Načrti pa se niso izdelali, dasi je most pri Zdravščini sprejet v program gospodarske akcije za povzdigo naše dežele.

Da bi ne zadela tudi tega mostu žalostna usoda, ki je zahtevala žrtve na zagrajskem državnem mostu, je deželni zbor v zadnjem zasedanju ponovno pozval vlado, naj se vendar enkrat odzove opetovanim prošnjam in pozivom, in je zajedno obnovil svoj prispevek v znesku 25.000 K, ki je bil med tem zapadel.

Poprave potreben je bil tudi most čez Sočo v Plaveh, ki je v oskrbi cestnega odbora kanalskega. Most je bil star in lesen in vsled tega ne preveč trden. Da bi olajšal cestnemu odboru plačilo troškov za sedaj že izvršeno popravo mosta, mu je dovolil deželni zbor prispevek v znesku 2000 kron.

Istotako je deželni zbor omogočil cestnemu odboru cerkljanskemu zgradbo mosta čez Cirknico v Cerknem, in mu je dovolil v ta namen znesek 4.500 K.

Precejšnje važnosti za občevanje vasi na obeh bregovih Vipave je most pri Batujah, ki se ima zgraditi. Zvest svojemu načelu, da kar največ mogoče pomnoži prometne zveze, je dovolil deželni zbor za ta most znesek 3000 K, ki se bo izplačal županstvu črniškemu.

Tudi pri Dornbergu se ima zgraditi mostič čez Vipavo. Deželni zbor je prispeval k tej napravi z zneskom 1300 kron.

Enako je deželni zastop podpiral zgradbo mostov in mostičev čez manjše hudournike in potoke, dasi so ti mostovi povsem lokalnega pomena.

Tako je dovolil županstvu gabrijškemu za most čez „Veliki potok“ 1000 kron, županstvu renškemu za zgradbo mostu pri Oševljeku in pri Viščih 1000 K, županstvu solkanskemu za most čez Globočnik 800 K, županstvu vogerskememu za most na občinski cesti 1500 kron, županstvu volčanskemu za most čez Ušnik 700 K.

Moja pot na Sv. Višarje.

(Piše —č.)

(Dajje.)

Pojdimo torej dalje potem, ko smo prestopili na Jesenicah na progo proti Trbižu. Vroče je bilo v natlačenih železniških vozovih tako, da smo bili bolj mokri zunaj kot znotraj. Vlak je drdral mimo Hrušice v Dovje, kjer je doma naš slavček in veleturist župnik Aljaž. Holà, Kranjska Gora! Na tej postaji je izstopilo iz železniških vozov kakih 30 turistov, večinoma Čehov s telečnjaki, velikimi palicami in turistovskimi skornji. V našem kupeju je sedel turist Čeh ter rekel, da hoče naslednji dan stopiti sivemu Triglavu na glavo. No, sem si mislil, le pojdi prijatelj na vrh Triglava s tvojo velecenjeno obilno osebo, jaz se bom pa zadovoljil, da ga bodo moje oči od spodaj gledale.

V Kranjski Gori sta vstopila v naš kupe dva Kranjskogorca, korenjaka, vod-

nika turistov, ki sta se napotila, kakor midva, na Sv. Višarje. Koj se je med nami razvnel govor o turistih. „Letos sem bil samo petkrat na Triglavu, vsakikrat sem zaslužil po 12 gld.“, je rekel eden. „Letos je slab zaslužek, turistov nenavadno malo. Lansko leto sem bil samo v enem tednu trikrat na Triglavu. To je bil zaslužek! Enkrat pa sem imel smolo. Spremljal sem suhega Tržačana na Triglav — je nadaljeval —. Sicer nisem maral iti, ker je pretil dež. Ker pa sem videl — velik punkelj na hrbtu, sem šel. A kaj mislite, da je imela ta suha tržaška glista v punklju? Obleko, srajco, spodnje hlače in le malo steklenico pijače! To sem debelo gledal! Ta laška griža mi ni dala ne požirka, ne grizaje. Pridemo do še precej visoke stene, kateri bi se lahko izognili. A ta suhljad je po sili hotela plezati po isti. Pa daj, sem si mislil, jaz ne bom, čeravno bi bilo to zame igrača. In glejte. Še ni bilo revše tri metre od tal, je začelo klicati na pomoč na žive in mrtve.

Ne naprej ne nazaj ni moglo. Nalašč sem se storil gluhega in tako pustil to skopo tržaško trsko nekaj časa premišljevat na steno pribito. Konečno sem spustil vrh v vrha stene in sem ga potegnul gori in ga tako rešil. Pa si bo zapomnil tržaški „škric“, kedaj je srkal vase slastno pijačo, a mene pustil zraven omedlevati in sline požirati“. — Vsi smo udarili v smeh, ko je končal svoje pripovedovanje.

Nakrat zagledamo Triglav! Pozdravljen Triglav, pozdravljen, oče naše bistre Soče, ki se vije po sredini solnčne Goriške čista kot srebro, bistra kot ribije oko? — Velikanske pečine, strmine smo občudovali. V velikih prepadih pa se je belil sneg. Zdelo se nam je, da segajo njegove tri glave gori do nebesnega oboka. Veličastno se dvigajo v zračno višino in gospodujejo nad vsem kranjsko-primorskim gorovjem.

Vlak je zavil za krib in kmalu smo bili na trbiški postaji. V Trbižu je velik promet, postaja velika. Tukaj je

železniško križališče in pride železnica iz Pontebe in z Jesenic, ki gre potem proti Beljaku dalje. Mi sicer bi na trbiški postaji lahko prestopili v vlak, ki vozi proti Pontebi in bi se tako peljali prav do pod hriba Sv. Višarij, do Žabnice; a ker bi morali čakati na železniško zvezo eno uro, smo šli peš skozi Trbiž do Žabnice, ki so s trbiške postaje oddaljene šibko uro. — Trbiža sta dva, zgornji in spodnji. Lep kraj, lega krasna. Hiše čedne, koroški slog. Trgovina mora biti še precej razvita. Seveda je čuti le tu in tam slovenščino. Naši Bovčani so v vsakdanji zvezi s Trbižem. Trbiž ima tudi vojaštvo, menda poljski lovci so tam nameščeni. Za mene je bila novost to, da sem videl vprežene vole voziti s — čelom.

Konečno smo dospeli do pod hriba Sv. Višarij. Angel na visokem kamenitem strebru kaže z roko proti kraju milosti. Bilo je uže 4 popoldne, ko smo krenili s ceste v stran proti hribu.

(Pride še.)

Tudi za most čez Sočo, ki ga je zgradil zasebnik I. Fonzari je dovolil deželni zbor 5000 K, to pa s posebnimi ozirom na ugodno zvezo med Št. Mavrom in Solkanom oziroma Gorico in na veliko verjetnost, da postane most v najkrajšem času javen.

(Dalje pride.)

Po izletu na Sv. Goro.

(Konec.)

Kaj pa naj rečemo o zborovanju? Če naše učiteljstvo s ponosom gleda na vso ostalo prireditve, če je veselo z lepim uspehom, ki ga je imelo, mora naravnost triumfirati ob lepih uspehih in stvarnih debatah tekom zborovanja. Naše učiteljstvo je pokazalo v tem slučaju globoko pojmovanje pedagoške naloge, pokazalo je, da ima v svoji sredi vestno učiteljstvo, ki vsopredno koraka z vsemi zahtevami najmodernejšega vzgojeslovja. Res, nikdo bi ne pričakoval tolike intelektualne moči, tolike stanovske naobrazbe med našim učiteljstvom, kakor jo je pokazalo ravno ob tej priliki.

Pozdravni nagovor je imel pri zborovanju društveni predsednik g. Anton Rustja. S posebno fineso in lepim sarkazmom se je spominjal „prijatelj“ liberalcev in ljubeznjive „Soče“, ki je delala reklamo za izlet. Napravil je lepo prisposodbo med reko Sočo in listom z istim imenom. Kakor se zaman zaletavajo peneči valovi Soče v Sv. Goro ki stoji trdno, ne meneč se za njeno jezo, tako zaman stega liberalna „Soča“ svoje strupeno želo med nas, kajti povedano ji bodi, da bomo stali tem trdnejši, da se bomo bojevali tem odločnejši, čimbolj nas bo napadala.

Za društvenim predsednikom je povzel besedo državni poslanec gospod Jaklič. Marsikaka rezka in umestna beseda je prišla iz njegovih ust. Primerno je ožigosal kranjske liberalne učitelje in njih delovanje, povdarjal tudi, kako se ponajšajo s tem, da so imeli iz Ljubljane do Novega mesta poseben vlak, ne da bi pri tem omenjali število potnikov-učiteljev, ki so se v vlaklu peljali, ker bi s tem pokazali kako malo je število še vedno v rog liberalizma trobečih učiteljev.

Njegovo izvajanje je spremljalo živahno odobravanje. Kaj bi sploh obširneje se bavili z njegovim govorom, saj nam že Jakličovo ime jamči, da so bile vse besede, ki so prišle iz njegovih ust, na pravem mestu.

Obširno in lepo je razpravljala nato gđ. Gulin o temi „Delovanje učiteljstva izven šole“. Povdarjala je zlasti hvaležno polje delovanja učiteljic v Marijinih družbah.

Kritične besede je izpustila na naslov liberalnih tovarišic, naglašajoč, da je grdo, če je učitelj liberalnega mišljenja, a stokrat grši je, če trobi učiteljica v ta nesrečni rog.

Nadučitelj Likar je dodal k referatu nekaj opazk, zlasti pa je priporočal, naj delujejo tovariši v izobraževalnih društvih in mladinskih organizacijah. Velikega pomena bi bilo, da pričnejo gospice učiteljice z večjim zanimanjem delovati za izobrazbo v gospodinjstvu.

Govorili so na to še nekateri drugi gospodje ter spodbujali učiteljstvo, naj vstraja na poti, na katero je krenilo.

Po zborovanju, ki se ga je udeležilo nad 100 oseb, se je razvila živahna prosta zabava.

Lepo je izpadla vsa prireditve in velepomembna je za naše učiteljstvo, ki naj izide iz nje kot prerojen feniks, okrepljen za nove boje, ki ga čakajo, dokler si ne izvojuje zmage. Tako sijajne manifestacije krščansko mislečega učiteljstva še ni doživela naša dežela. Iz srca se tega veseli naše učiteljstvo in tudi naše ljudstvo, ki z njim čuti.

Kritik.

Dopisi.

V št. Florjanu vladajo pri županstvu res čudne razmere. Minulo je že pet let, kar sedi tam na županskem stolu ne preveč priljubljeni sedanji gospod župan. Volitve starešinstva so že končane in zmagali so pri njih naši pristasi, vendar pa še hočejo nekateri z neutemeljenimi rekurzi obdržati krmilo občine v svojih rokah.

Kakor se širi glas, je pristojna oblast zavrnila vse vložene rekurze in je glavarstvo izdalo županstvu nalog, naj ukrene potrebno za volitev župana. Če je to res, bi bilo potrebno, da merodajni faktorji skrbe, da se ta nalog tudi izvrši in se ne prepusti, da bi dotični odlok plesnil v aktih županskega arhiva.

Naloga županstva je, da obvesti o tem uradno starešinskega starosta.

Iz Zgonika na Krasu. — Novi kralj, novi zakon. Tako misli naš g. župan Maks Milič. On ne pozna, ali noče poznati naših obč. zakonov. Kar napravi, napravi vse na pamet, brez da bi se nekaj ozrl na tisti naš stari obč. red. Tako uradovanje je podobno petelinovi pesmi, ki jo na pamet na kupu gnoja fudla.

Evo Vam g. župan, da je to resnica. Mrtvašnico v Zgoniku ste dali sami popraviti, brez da bi za to vprašali starešinstvo. Isto tako ste za neke malenkostne poprave v župnišču v Zgoniku precej kron potrosili. Starešinstvo bi bilo najbrže vse drugače in bolje ukrenilo. Veste, župan ni pooblaščen take komedije igrati, kakor jih Vi igrate. Starešinstvo sklepa o obč. potrebah.

Kdo je sklical starešine v sejo za dan 26. avgusta? Kaj niste nikdar čitali § 40. obč. reda? Ta bi Vam pojasnil, kdo naj sklicuje starešine v sejo. Od kedaj ima pravico mladi Gruden sejo sklicati? Kaj je on, je li župan, ali podžupan? Starešini so sicer prišli, pa ker je bila seja nepostavno sklicana, se ni zborovalo. Onih 24 K, ki ste jih plačali starešinom za zamudo časa, padajo najbrže iz Vašega žepa.

S tem pokažete g. župan, svoj napredek, kod prvi olikan naprednjak. Uboga občina pri taki naprednosti.

V zadnji oz. prvi Vaši seji, je starešinstvo izvolilo odsek, ki naj pregleda račune za časa, ko ste bili upravitelj v Zgoniku. Kako se je godilo, ko ste odsek slical. Rekli ste možem iz odseka: „Kaj ste prišli! Računi so v Gorici.“ Čudno, da tega popred niste vedli! To je naprednost.

G. župan, kaj ne, da še vedno mislite, da ste obč. upravitelj.

Na dan rojstva cesarja, so se skoraj vsi obč. starešini udeležili sv. maše. Kje ste bili pa Vi, g. župan, med sv. mašo. Sliši se, da ste na vrtu „gartroze“ cepili. Saj vemo, da se bojite čez prag cerkve.

Blagor hiši, ki ji gospodari modri gospodar, ki na kristjanski podlagi družino vodi in vzgaja. Istotako blagor občini, ki ima modrega skušanega kristjanskega župana. Žalibog, da Zgoničani se ne moremo s tem predmetom hvaliti.

Obč. starešina

Iz Oslavja. — V Oslavju, čeravno je poštni urad blizu v Pevmi, vladajo slabe poštno razmere, posebno gori na „Gorenjem berjaču“. Večkrat pusti naš mladi pismonoša pisma in časopise cele četrte ure daleč od lastnikove hiše, ker se mu ne zdi potrebno, da bi jih sam prinesel v lastnikovo hišo. Njemu se to zdi vse jedno, toda nam ni tako. Mi ne bomo hodili po čapise in pisma v tuje hiše. Pismonoša je plačan, da prinese vsakomur svoje na dom. Posebno pa ti „klerikalni“ časopisi: „Primorski list“, „Novi čas“, „Gorica“ in „Domoljub“ so mu trn v peti. Tako se listi in večkrat tudi pisma poizgube in ne pridejo v lastnikove roke.

Nekega dne, ko je izročil „Primorski list“ in „Novi čas“ nekemu fantu, se je izrazil o teh listih nasproti temu fantu jako nepovoljno in neumestno? Dotični fant mu je takrat premalo od-

govoril, toda odgovarjamo mu sedaj v večji svoti: Kaj, ta podrepanik se drzne nas in naše časopise blatiti. Mi smo in ostanemo našega katoliškega prepričanja in zato čitamo to časopise! Pozivljamo pismonošo, da nam prinese vsako malenkostno reč, bodisi pisma ali časopise in sploh, kar ima nalogo prinesiti, vsakemu svoje posebej na dom. Pa ne puščati po drugih hišah!

Še par in več še hujših slučajev bi navedli, a upamo, da se stvar popravi. Če se pa ne, se bo drugje in drugače govorilo! Za sedaj dovolj!

Prizadeti iz Oslavja.

Anhovo. — Na Marijin praznik, 8. septembra bo veselica v Anhovem, katero priredi „Slov. kat. izobraževalno društvo“ v društvenih prostorih, ob 4. uri popoldne. Vspored lep. Vsi v Anhovo dne 8. septembra.

Log pod Mangartom. — Dne 29. avgusta je zapustil prečastiti g. vikar Fran Andryšek Log pod Mangartom ter šel v Sedlo. S tužnimi srci se je prebivalstvo poslovilo od svojega dobrega dušnega pastirja, kateri se je trudil vedno za dušne kakor tudi za gnotne potrebe svojih duhovnjakov. Vodil nas je 10 let. Bil je podpornik vsakemu siromaku in bolniku, kakor tudi prijazen vsaki družbi.

Zato nas veže dolžnost in mu zakličemo še enkrat: Bog plačaj stotero prečastitemu g. kuratu za njegov trud! Hvaležno prebivalstvo iz Loga.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

O našem notranjem političnem položaju molči zadnje dni vse časopise brez izjeme. Ministri se nahajajo še na počitnicah in se vrnejo še le prihodnji teden na Dunaj. Tedaj bodo pričela zopet razna pogajanja in razni poskusi s strankami in tedaj bode začelo tudi časopise polniti svoje predale z ugibanji na desno in levo, kako naj bi se naš prezamotani politični položaj razvzljajal.

Nadvojvoda Fran Ferdinand ne pojde v Bosno.

Glasom v Sarajeva došlih vesti ne poseti nadvojvoda Fran Ferdinand letos Bosne, kakor je bilo nameravano.

Sestanek v Solnogradu.

Te dni sta se sešla v Solnogradu avstrijski minister za zunanje zadeve baron Aehrenthal in pa italijanski minister za zunanje zadeve Di San Giuliano. Di San Giuliano, novi it. minister za zunanje zadeve, se je hotel namreč kot tak predstaviti našemu cesarju v Ischlu. To priliko pa je porabil, da se je sešel tudi z našim ministrom za zunanje zadeve in za kraj sestanka določeno je bilo lepo in prijazno mesto Solnograd.

Ministra sta se, kakor poročajo listi, v Solnogradu dobro počutila. Razgovarjala sta se več ur sama, potem v družbi z drugimi diplomatičnimi uradniki, napravljala sta v krasno in romantično okolico izlete, z eno besedo, preživela sta skupaj, kakor pravijo listi, par lepih dni in tudi s kuhinjo hôtele, v katerem sta stanovala in dobivala hrano, sta bila prav zadovoljna. O čem sta se pogovarjala in kaj sta govorila, ko sta bila sama, tega pač nikdo ne ve. Le oficijozni komunike nam pravi, da sta se prepričala, da vlada med njunim naziranjem glede splošnih političnih vprašanj, posebno pa razmer v orijentu, popolno soglasje.

Kdor hoče temu komunikeju verjeti, naj verjame, kdor ne, pa naj pusti. Mi za se smo prepričani, da je Italija naša prijateljica toliko časa, dokler nam ne more nič žalega storiti in dokler se nas boji, ker smo močnejši od nje. Kaj pa, ko bi nesreča hotela, da bi nas kdo napadel odspredaj, tedaj nam skoči Italija kakor mačka na hrbet, zasadišči nam svoje kremplje v tilnik.

Di San Giuliano v Ischlu.

Italijanski minister za zunanje zadeve Di San Giuliano je dospel v sredo večer v Ischl. V četrtek predpoludne je bil od našega cesarja vsprejet v daljši avdijenci.

Popoldne je bil dvorni obed, h kateremu je bil povabljen italijanski minister za zunanje zadeve Di San Giuliano, naš minister za zunanje zadeve grof Aehrenthal kakor tudi oni državni dostojanstveniki, ki so ta dva ministra spremljali.

Cesar je odlikoval San Giuliana z velikim križem Leopoldovega reda in barona Fasciotti z velikim križem Fran Josipovega reda.

Slavnost na Cetinju.

V sredo popoldne sta se podala grški prestolonaslednik Konstantin in njegova soproga iz barške luke na Cetinje. Zvečer je bila njima na čast večerja, pri kateri je kralj Nikola napil grškemu kralju in kraljici.

Isti dan je bil banket, katerega je priredila cetinjska občina za vse tam se mudeče goste in zastopnike časnikov. Potem je bil v dvorani vladne palače ples, katerega se je udeležilo 8000 oseb.

Darovi.

Za zasebno slov. gimnazijo v Gorici:

Starešinstvo Grahovo je sklenilo prispevati v svoji seji dne 30. avgusta z zneskom 200 K.

Starešinstvo v Cerknem je sklenilo v svoji seji z dne 20. t. m. prispevati z 200 K k ustanovitvi zasebne slovenske gimnazije.

Domače in razne vesti.

Gospodom naročnikom! — Prosimo vse one g. naročnike, ki še niso poravnali zaostale naročnine za tekoče, posebno pa za minola leta, da to čim prej storé. **Upravništvo.**

SLOV. GIMNAZIJA V GORICI. — Na različna vprašanja gledé otvoritve slov. gimnazije naznanjamo, da je imel kuratorij v petek, 2. t. m., sejo in da bo tekom prihodnjega tedna vse potrebno objavil.

Ljudsko štetje. Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos! Pripravljali odbor za prihodnje ljudsko štetje vabi goriške rodoljube k sestanku, ki bode jutri, dne 4. t. m. v prostorih „Slovenskega bralnega in podpornega društva“ v ulici sv. Ivana št. 7 v Gorici, s to-le okrožnico: Ljudsko štetje je pred durni in mora najti Slovence v Gorici pripravljene.

V to je treba poduka, agitacije in javnih shodov, na katerih naj se naše ljudi opozarja na važnost ljudskega štetja ter jih navduši, da nevstrašno manifestirajo, da so Slovenci, da tvorijo uvaževanja vredne del meščanstva v mestu, ki Slovencev noče poznati ter jih le zatira, zapostavlja in pri vsaki priliki zasmehuje.

Da častno rešimo svojo nalogo in svetu pokažemo, da slovenstvo v Gorici napreduje, sestavil se je pripravljalni odbor v svrhu potrebnih priprav za ljudsko štetje v Gorici in pretresoval že v glavnih točkah vprašanje, kaj je treba ukreniti, da pokažemo na časten način moč slovenskega življa v goriškem svetu.

Pri tem delu morajo pomagati vsi zavedni Slovenci brez ozira na politično mišljenje in brez stanovskih predsodkov.

Stvar zahteva denarnih žrtev, h katerim naj bi prispevali naši denarni zavodi in po močeh vsi premožnejši Slovenci v mestu.

Uredništva vseh listov naj v časopisih poučujejo in bodrijo nezavedne, mlačne, inteligenca naj na shodih pojasni pomen ljudskega štetja vsak

zaveden pa naj z živo besedo in z agitacijo od moža do moža vzbuja v svojih rojakih narodno zavest in navdušenje, da se ne bodo nikogar bali, ampak ponosno in nevstrašeno pokazali, da so Slovenci, in da zahtevajo na lastnih tleh pravice, ki jim jih nasilna roka nepostavno krati.

Z eno besedo: Kakor svetel plamen naj se razširi slovenska misel po mestu in navduši vse Slovence ter jih spomni, na to, da jih je rodila slovenska mati, ki jim je v nežni mladosti govorila v milem slovenskem jeziku besede ljubezni in jih v poznejših letih vzgajala k dobremu in lepemu, in katere spomin bi onečastili in oskrunili, ako bi sedaj postali izdajalci lastnega rodu, poturice, na katere bi gledal vsak pošten Slovenec le s pomilovanjem.

Da pa dosežemo svoj namen, potrebujemo vsestranskega sodelovanja.

V svrhu posvetovanja, razdelitve dela in posebno tudi v svrhu potrebne pomnožitve pripravljalnega odbora Vas vabi podpisani odbor, da se gotovo udeležite sestanka, ki se vrši v nedeljo 4. septembra t. l. ob 11h predpoldne v prostorih „Slovenskega bralnega in podpornega društva“ v Gorici, ulica sv. Ivana št. 7. prvo nadstropje.

Za pripravljalni odbor v svrhu predpriprav za ljudsko štetje v Gorici.
Dr. And. Pavlica. Dr. Pet. Medvešček.

„Slovenec“ z dne 1. sept. t. l. odgovarja na naše zadnje opazke, ki so veljale njegovemu poročevalcu. Pravi, da bi njegov poročevalec ne bil tako pisal, „če bi bili merodajni činitelji tako prijazni, da bi bili stvar prej pojasnili, kakor je v resnici“. Ex ore tuo te judico! Poročevalcu je torej stvar nejasna in nepoznana in vendar hoče o njej pisati in povsod o njej govoriti! Ali ni to zmešnjava? Dalje pravi „Slovenec“, da je poročevalec „predočil nekatera vprašanja (na katol. zastopnike v deželnem šolskem svetu), ki se na Goriškem povsod razpravljajo. O njih se je govorilo tudi na občnem zboru „Duhovske zveze“. Prizadeti činitelji naj bi se bili udeležili zadevnih sestankov.“ Naj omenimo na to, da se res mnogo govori o nekaterih učiteljih, a da vsi, ki poznajo razmere, v tem prav nič ne dolžijo naših zastopnikov v dež. šol. svetu, ker vedo, da delajo svojo dolžnost. Le „Slovenec“ poročevalec tega ne ve in noče vedeti. Sicer smo pa slišali, da ga je nekdo svaril na občnem zboru „Duhovske zveze“, naj se neka zadeva ne pretiruje. Povdarjalo se je celo, naj se o njej niti ne piše v časopisih. Poročevalcu „Slovenec“ pa ni to prav nič pomagalo, ker je o dotični zadevi kljub temu zopet pisal. „Slovenec“ pravi, „da je bilo pričakovati z vsoto gotovostjo, da „Gorica“ v tem tako važnem boju poda roko „Slovenecu“. Gospodje okolu „Slov.“ so lahko gotovi, da jih bomo v tem boju podpirali in da bodo naši zastopniki v dež. šol. svetu vse mogoče korake storili v doseg do dobrega namena, le to prosimo slavno uredništvo, naj takih nezrelh dopisov z Goriškega, ki stvar le kompromitujejo ne objavlja. Bodi o tem dovolj! V bodoče bomo bolj oprezní, da se nam ne bo smejal skupni nasprotnik.

Ljubljanski mestni svet razpuščen. — Kakor smo že poročali, ni zadobila izvolitev Ivana Hribarja ljubljanskim županom Najvišjega potrjenja.

Mestni svet ljubljanski, ki se je zbral v torek, da bi izvolil novega župana, je pa izvolil zopet enoglasno Ivana Hribarja županom. Vlada je na to takoj razpustila mestni svet ter imenovala v osebi vladnega svetnika Viljema viteza pl. Laschan vladnega komisarja, ki bo vodil mestne posle do novih volitev. V smislu ljubljanskega mestnega štatuta se bodo morale nove mestne volitve izvršiti v štirih tednih. Ali se bo to zgodilo ali ne, o tem se bo de prepiral, kdor bo de živel.

V vladnih in sploh v nemških krogih (kajti naša vlada je popolnoma nemška) veje nasproti Slovincem jako sovraženi veter. Nemško časopisje se zaganja v Slovence tako grdo in s tako srditostjo, kakor se ni še do sedaj nobeno drugo V žlici vode bi nas radi potopili, ako bi mogli. Zatorej moramo biti pripravljeni na najhuše.

Shod društva „Skalnica“ bo v nedeljo dne 4. sept. ob 4. pop. v dvorani „Slovenskega sirotišča“, ulica Ponte Isonzo 32.

Tombola „Slovenskega sirotišča“, ki se bo vršila dne 18. sept., obeta prav dober vspeh. Razprodaja srečk napreduje dobro. Slavno slovensko občinstvo ve, kako velikega pomena je prihodnji zavod in zato je brž razumelo naš klic. Prosimo tudi naše vrole okoličane, naj bi nam šli v tem plemenitem prizadevanju na roko.

Srečke za tombolo „Slovenskega sirotišča“, ki bo dne 18. sept., se dobe tudi v „Narodni Tiskarni“ po 30 vin.

Opozorjamo vnovič slovenske starše v mestu, da vpišejo svoje otroke izključno v slovenske šole. Naj si ne nakopujejo sami gonjo za stara leta. Če hočejo biti v resnici „ščavi“, na stara leta pljuvani in zaničevani, potem pa kar v laško šolo s slovenskimi otroci. Pamet torej!

Krška škofija. Z Dunaja poročajo, da krški knezoškof ne dobi koadjutorja, pač pa se izvrši imenovanje generalnega vikarja.

Stariše z dežele, ki pridejo vpisovati svoje otroke v goriške šole, spominjamo na dopis, priobčen v eni zadnjih naših števil, v katerem je govoril oče z dežele, da naj štariši pazijo, komu zapujajo svoje otroke v mestu. Bodite sirogi v tem oziru. Dandanes se mladina kmalu pokvari. Zaide v slabe družbe na stanovanju po mestu, pa je po njej! Pozor torej!

Začetek šolskega leta. — V učnih zavodih „Šolskega in Malega Doma“ v Gorici bo vpisovanje 16. in 17. septembra (v petek in soboto) od 9. do 12. ure predpoldne in od 2. do 5. ure popoldne. V ponedeljek 19. sept. ob 9. uri bo sv. maša v cerkvi sv. Ignacija; v torek 20. sept. začne pa redni pouk.

Za nedeljske učence deške obrtno-nadaljevalne šole bo vpisovanje v nedeljo 11. sept., za učence, ki hodijo v šolo tudi med tednom, pa v sredo 14. sept. Pouk začne za redne učence v petek 16. sept., za nedeljske pa v nedeljo 18. sept.

Na c. kr. moškem učiteljsku v Gorici bo vpisovanje za šolsko leto 1910/11 — spričo naknadnega nameštnišvenega odloka — že v torek, dne 13. t. m., od 9.—12. dopoldne ter od 3.—6. popoldne.

Ta dan se morajo tudi zgledati osebno pri ravnateljstvu oni dosedanjí gojenci, ki imajo izvršiti še kak ponavljalni ali naknadni izpit. — Vsi drugi

dosedanji gojenci, ki nameravajo posečati zavod še v prihodnjem šolskem letu, morajo do imenovanega dne prinesiti osebno v ravnateljstvo ali po pošti poslati zadnje šolsko izpričevalo.

Od dne 14. do vštetege dne 17. t. m. bodo pismeni in ustni sprejemni, ponavljalni in naknadni izpiti.

V ponedeljek, dne 19. t. m., bo otvritvena služba božja.

Na c. kr. pripravilci za učiteljsku v Podgori bode vpisovanje dne 17. septembra od 9.—12. ure dop. in od 3.—5. ure pop. Učenci, ki so dovršili ljudsko šolo, meščansko šolo ali vsaj 1. razred srednjih šol z dobrim vspehom, naj prineso seboj krstni list, zdravniško spričevalo in zadnje šolsko spričevalo. Revnejši učenci naj si preskrbe tudi ubožni list.

„Veliki punt“ v drugi izdaji je izšel in se ga dobi v „Narodni Tiskarni“ za K 1-60.

„Mladi Gozdar“, povest, vzeta iz domačega življenja, izide v kratkem v drugem natisu v „Narodni Tiskarni“. Ceno naznanimo.

Vabilo na veselico katero priredi „Slov. katoliško izobr. društvo“ v Vel. Žabljah v nedeljo dne 4. septembra na grajskem dvorišču. Pred veselico telovadba „Orla“, obstoječa iz prostih vaj, vaj na orodju itd. Vspored: 1. V. Vodopivec: „Bratom Orlom“, pojejo člani tel. ods. Orel. 2. Pozdravni govor. 3. J. Ocvirk: „Rožmarin“, poje društveni mešan zbor. 4. „Nazdar Orli“ (dekl.) 5. J. Aljaž: „Domovini“, poje društveni mešan zbor. 6. „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“, igrokaz v enem dejanju. 7. V. Vodopivec: „Večerni zvon“, dvospjev za sopran in alt. 8. Dr. Krek: „Tri sestre“, igrokaz v treh dejanjih. 9. V. Vodopivec: „Slov. Straži“, poje društveni mešan zbor. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Stojišča 40 v, sedeži 1 K. K obilni udeležbi vabi odbor.

Strelna udarila. Dne 31. avgusta t. l. je bila proti jutru huda nevihta. Okoli pol štirih zjutraj je udarila strelna v hišo kmeta Karla Peloz iz Gor. Vrtojbe in takoj je bilo vse poslopje v plamenu. Ubogi ljudje so si komaj rešili golo življenje in živino; vse drugo je pogorelo do tal. Ni jim ostalo niti toliko živeža, da bi si pripravili kosilo in niti toliko obleke, da bi se bili dostojno oblekli. Morali so si vdolžiti posamezne kose obleke pri bližnjih sosedi. Poklicani so bili na lice mesta tudi goriški ognjegasci; toda ti so bore malo koristili; kajti o njih prihodu je bilo uže vse „prah in pepel“. Hudo je bilo tudi to, da je zgorela vsa „bala“ mladi nevesti, ki se je poročila v to hišo jedva pred par tedni. Ni ji ostalo, revi, družega nego to, kar je v sili vrgla na se, ko je zbežala iz hiše, in ko bi ne bila tako hitra, bi bila gotovo zgorela, kajti obleka se ji je bila uže vnela. Poslopje je bilo zavarovano, premičnina pa le deloma; zato ima kmet Karl Peloz tu veliko škodo.

Veselico prirede v nedeljo mirenški „Orli“ pod Gradom, dne 8. septem-

bra pa javno telovadbo na dvorišču „Društvenega Doma“.

Naznanilo. (Popravek). Vsled odloka c. kr. nameštnišva od dne 31. avgusta š. l. 1910/1911 prične šolsko leto na c. kr. ženskem učiteljsku ter deški in dekliški vadnici 19. sept. 1910.

Vpisovanje se vrši: I. Za žensko učiteljsku 15. in 16. sept. od 9. do 12. ure predpoldne. Gojenke 1. tečaja se imajo priglasiti 15. sept. od 9. do 12. ure predp. pri ravnateljstvu zavoda. Dne 17. sept. pričnejo ob 8. uri ponavljalni izpiti. II. Za deško in dekliško vadnico bo vpisovanje 17. sept. od 9. do 12. predp. Reden pouk prične 20. septembra.

V Gorici, dne 1. sept. 1910.
Ravnateljstvo c. kr. ženskega učiteljsku.

Stražnikov bo sedaj v Gorici 50. Pravijo, da se število še pomnoži in da bi jih moralo biti v Gorici 120.

Odprti lekarni. — Od 4. do 11. t. m. bodeta odprti ob nedeljah in praznikih popoldne in bodeta opravljali ponočno službo lekarni: Gironcoli-Gliubich. —

Trgovina s češpljami je bila v Gorici letos jako živahna. Češpelj je bilo izredno mnogo. Prodajale so se po 14 do 18 K kvintal.

Kolesarsko društvo „Gorica“ v Gorici priredi v nedeljo dne 11. septembra 1910, povodom XV. letnice svojega obstanka za „Jugoslovansko prvenstvo“ cestno dirko na progi Ljubljana (stari Narodni dom)-Vrhnika-Dolenji in Gorenji Logatec-Planina-Postojna-Razdrto-Št. Vid-Ajdovščina-Črniče-Gorica (cilj Rudeča hiša), 121 km. — Maksimalen čas 5 ur. — Odhod iz Ljubljane točno ob 6. uri zjutraj. — Dirka je otvorna za vse člane jugoslovanskih kolesarskih društev. — Vložek 5 kron. — Darila so sedeča: I. Velika zlata svetinja; dragocen narodni trak z napisom „Jugoslovanski prvak 1910“. — II. Srednja zlata svetinja. — III. Mala zlata svetinja. — IV. Srebrna pozlačena svetinja. — V. Srebrna svetinja. — Med došle dirkače v maksimalnem času se bodo delile male srebrne svetinje. — Vse nagrade (tudi one maksimalnega časa) spremlja v ta namen izdelani diplom. — Prijave sprejmlja društveni predsed. Rudolf Drufovka, Gorica, Gosp. ulica 3. — Na prijave brez vlog se ne bode oziralo. Konec prijav v soboto 10. septembra t. l. točno opoldne. — Isti dan popoldne se vrši na goriškem dirkališču „Velodromo“ velika ljudska veselica, združena z raznimi dirkami, petjem, godbo itd. — Vspored veselice in dirk na dirkališču, se tekom prih. tedna priobči. Cestna dirka Ljubljana-Gorica se vrši ob vsakem vremenu. Za kolesarsko društvo „Gorica“: Rudolf Drufovka, t. č. predsednik. Joško Kuštrin, t. č. tajnik.

„Banca Popolare Triestina“. — Zadnje dni se je po Trstu razširila vest, da se nahaja tržaška „Banca Popolare Triestina“ v slabih denarnih razmerah, vsled česar je nastal ob blagajnah velik naval ljudi, ki so hoteli odpovedati svoje

Odvetnik dr. Stanič

je, preselivši se z Dunaja — odprl svojo pisarno v Gorici, Via Petrarka 3, I. nadstr. (pri mestnem vrtu, tik Trgovskega Doma.)

Uradne ure: 9.—12. zjutraj, 3.—6. pop. Ob nedeljah in praznikih je pisarna zaprta.

V manufaktorni trgovini **TEOD. HRIBAR** prej „Krojaška zadruga“

se vdobi najboljše platno in bombaževino za perilo.

Logo. Banka je zaradi tega začasno ustavila izplačevanje ter se je sklical občni zbor za dan 19. t. m. v svrhu nadaljnjih odredb.

„Triester Zeitung“ pa piše, da je finančno stanje te banke tako, da banka ne zasluži nasproti njej pokazene nezaupanja.

Nesreča na železnici. Včeraj zjutraj ob 4. uri 30 min. je na postaji Thalheim blizu Judenburga zadel stroj brzovlaka št. 502 ob tam premikajoči se tovorni vlak in je pri ti priliki skočil iz tira. Ranjen je bil in sicer lahko en sam popotnik, dočim je bilo več vozov tovornega vlaka poškodovanih. Brzovlaka št. 502 in 101 sta imela zaradi tega dve uri zamude. Vслед tega so se širile včeraj tudi po Gorici govornice o grozni železniški nesreči, pri kateri bi bilo nekaj oseb ubitih več pa nevarno ranjenih. Hvala Bogu, da so bile vse te govornice neutemeljene in da so se skrčile le na zgoraj navedeno dejstvo.

Hladnik obsojen. — Včeraj se je v Ljubljani dovršila porotna obravnava proti Hladniku in njegovi ženi zaradi poskušene umora s pošiljateljivo zastrupljenih kroglic. Hladnik je bil obsojen na sedem mesecev težke ječe, njegova žena pa je bila oproščena.

Razglas. — Naročbe ameriških trt iz državnih trtnih nasadov Primorja za dobo sajenja 1910/11.

Iz državne trtne zaloge na Primorskem se na spomlad 1911 proti plačilu odda nastopna množina ameriških trt pod temile pogoji in sicer:

1. 15.000 cepljenk raznih evropskih vrst cepljenih na velikolistno Riparjo in Rupestris montikole.

2. 440.000 korenjakov bili velikolistne Riparje in Rupestris montikole

3. 800.000 kolči (reznic) velikolistne Riparje in Rupestris montikole.

Cene trt za 1000 komadov so te le:
a) ameriške cepljenke stanejo 140 K;
b) ameriški korenjaki (bilfe) za revnejše vinogradnike 10 K, premožnejše 30 K;

c) ameriške kolči za revnejše vinogradnike 5 K, za premožnejše 16 K

Potrebo revnejših vinogradnikov, koji naročijo trte po znižani ceni, mora županstvo vestno in resnično potrditi.

Cepljenke oddajale se bodo posameznikom le v manjših množinah, v glavno svrhu razširjenja boljših trtnih vrst.

Ako stranka naroči več nego 500 komadov korenjakov (bilf) ali več nego 2000 komadov kolči, si namestništvo pridržuje pravico, zaproseno množino trt primerno številu naročb znižati.

Trte je naročiti najkasneje do 30. septembra t. l. potom občine, pri kateri se v to svrhu nahajajo posebne tiskovine. Pozneje naročila se ne bodo vpoštevala. Vsak naročnik trt naj v dotičnem naročilnem izkazu v razpredelu za pripombe pristavi lastnoročni podpis. Županstvo mora izpolnjene naročilne pole takoj poslati pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu, da jih predloži c. kr. namestništvu.

Trte oddajale se bodo samo primorskim vinogradnikom. Trgovci s trtami so izključeni od dobave prej označenih trt.

Cene se razumevajo od nasada v Tržiču (Monfalcone). Dotični znesek je položiti pri prejemu trt, oziroma, ako se te dopošljejo po železnici, pošti ali parniku, se isti povzame z embalažnimi in dovoznimi stroški vred, ki se zaračunajo po lastni ceni.

Vsak naročnik navedi natančno: 1. razločno pisano ime, bivališče in poklic; 2. davčno občino, v kateri se nahaja vinograd, ki ga je obnoviti; 3. zaželjeno vrsto in množino trt; 4. železniško in poštno postajo, kamor naj se pošljejo trte.

Ako bi bila zahtevana vrsta že pošla, ali če bi je ne bilo več v zadostni količini, nadomesti se ista z drugo.

Trte je takoj po sprejemu pregledati; morebitne pritožbe je nemudoma prijaviti deželnemu nadzorniku za vinogradništvo. Na pozneje prispelne pritožbe se ne bodo oziralo.

Slednjič se opaža, da se ameriške trte načeloma ne bodo oddajale brezplačno. Izvzeti so samo slučajji, v katerih se manjši vinogradniki zavežejo, da nasade ameriške matičnjake v svrhu pridelovanja podlog.

Prošnje za brezplačno prepustitev ameriških korenjakov v omenjeno svrhu je vložiti do zgoraj navedenega roka naravnost pri c. kr. namestništvu.

Drobtinice.

Strašni nalivi na Ogrskem. — Danes ponoči je padalo v kolosvarske komitatu silno deževje, tako da je mnogo zemljišča pod vodo. Pri Bacsu se je vsled tega podrlo 70 hiš. Govori se tudi o človeških žrtvah.

Kokoši brez peroti. — Nekemu Amerikancu se je baje posrečilo vzgojiti kokoši, ki so brez peroti. On je namreč prišel na to, da peroti škodijo kokošim in zlasti še po mestih, kjer je treba preveč visoko ograjevati, da ne zleté drugam. To je dosegel s križanjem dveh plemen. Po večletnih poskušnjah se mu je posrečilo vzgojiti pleme, ki je skoraj brez perotij. Tam namreč, kjer imajo druge kokoši peroti, ima ta nova kokoš le par daljših peres. Taka kokoš ne more skočiti več nego dva čevlja visoko in jo bo torej lažje držati. Ker pa ima manj gibanja, se bo tudi lepše redila. Tudi ima dosti več mesa, kakor navadna kokoš s perutnicami.

Poštena družina išče 1 ali 2 dljaka na hrano in stanovanje. Več pové naše upravnništvo.

Mladenič,

ki je dovršil učno dobo v delikatesni trgovini ali v trgovini jestvin, se sprejme kot trgovski pomočnik pri tvrdki **Julius Crippa** Maribor ob Dravi. Ponudbe s spričevali naj se pošljejo omenjeni tvrdki. — Zahteva se poznanje nemškega jezika.

Velika zaloga dvo-koles od K 30-300, silval. strojev od K 30-250; gramofonov od K 15 - 1500;

plošče od K 1-4; vsakovrstnih kmetijskih strojev, orkestrijonov i. t. d. Mehanična delavnica pri

BATJEL-U
GORICA, Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke. Novi slovenski ceniki in lepaki za gostilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo poštne prosto. Najnovejše acetilen svetilke za gostilničarje in društva od 8 kron naprej.

Zagrebski **Franck** kot tovarniško znamko

priporočujemo kot priznana **najboljši** pridatek za kavo!

Rojaki!

podpirajte

slovensko šolstvo!

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Telegram! Telegram! Telegram!

Otvoritev

BAZAR-JA IMPORIO

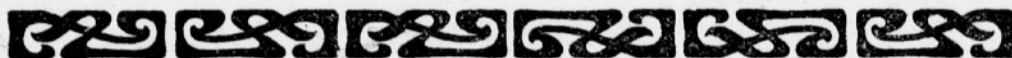
RAŠTELJ 10 -- GORIGA -- RAŠTELJ 10.

Galanterijsko blago in igrače, stekleni, porcelanasti in emajlirani predmeti, hišna in kuhinjska oprava, luksurijozno, žaljivo in dekorativno blago, toaletni, usnjati in predmeti za potovanje.

6 stalnih cen: 54 vi., K 1, 2, 3, 4, 5.

Ogleda si vse to lahko vsakdo, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

S spoštovanjem **JOSIP SPIEGL** jun.

Svoji k svojim!

Podpisani slovenski brivec v Gorici **Gospodska ulica št. 1** se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 12 K in naprej kilogram.

Franec Novak,
Gospodska ulica, št. 1.

Tvrdba

Bombig & Gentilli

je otvorila

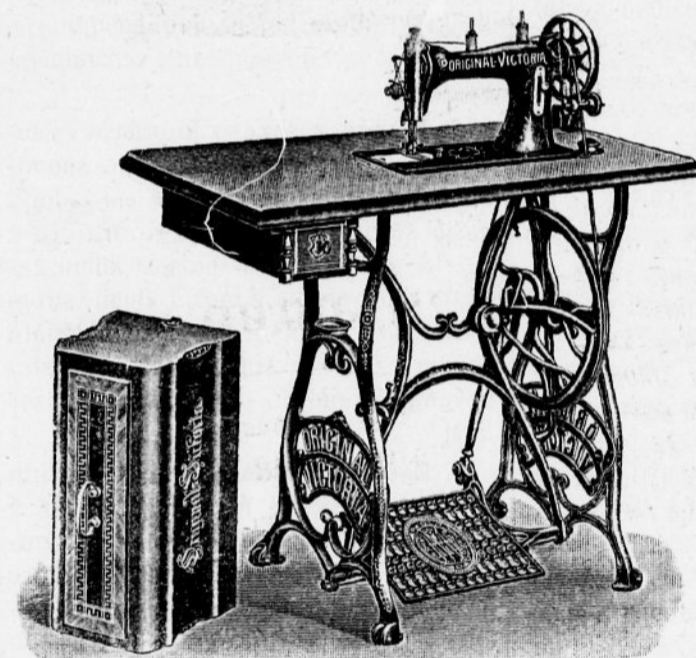
v Gorici, na Travniku št. 4

trgovino z železjem, s kovinami, kakor tudi s hišnimi in kuhinjskimi potrebščinami.

Postrežba solidna.

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original Victoria stroj delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za točno rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroj so najupravnnejši za umetno vezenje (rek amiranje). Tvrška stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original Victoria stroji so najboljši izdelki sedaj obstoječih tovarnen.

Za vsak stroji jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Victoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Victoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvo-koles „P u c h“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki

Kerševani & Čuk -- Gorica

Stolni trg (Piazza Duomo) šte. 9.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričeni s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4 1/2% (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

a) na vknjižbo po 5 1/4% (pet in en četrt od sto);

b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič)